

TÜRK-İŞ, HAK-İŞ ve DİSK'TEN ORTAK TALEP (19 Kasım 2024)

“VERGİDE ADALET İSTİYORUZ”

Anayasanın “vergi ödevi” başlıklı 73’üncü maddesinde “Herkes kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre, vergi ödemekle yükümlüdür” ifadesi yer almaktadır. Yüce Meclisimizden öncelikli talebimiz, anayasada yer alan bu hükmün uygulamada karşılık bulmasıdır.

İşçi Konfederasyonları olarak 9 Temmuz 2024 tarihinde “insan onuruna yaraşır bir yaşam talep ediyoruz” başlığı ile yapmış olduğumuz ortak açıklamada, başta vergi düzenlemeleri olmak üzere emek kesiminin en acil taleplerini kamuoyu ile paylaşmıştık.

Bugün gelinen noktada; giderek artan hayat pahalılığı, gelir dağılımında ve vergide adaletsizlik, başta işçiler olmak üzere, toplumun dar ve sabit gelirli tüm kesimlerinin yaşam şartlarını daha da ağırlaştırmıştır. Ücretleri enflasyonun sebebi gören yaklaşım kabul edilemez. Ücretli çalışanlar enflasyonun nedeni değil mağdurdur. Geçim ve çalışma şartlarının bir an önce iyileştirilmesi gerekmektedir.

Ülkemizde gelir ve servet eşitsizliğini dengeleyecek adil bir vergi sistemi ile bütüncül sosyal politikalara acil bir şekilde ihtiyaç duyulmaktadır.

Yapılacak düzenlemelerde, ‘sosyal devlet’ olmanın bir göstergesi olarak, toplumun önemli bir kesimini oluşturan dar ve sabit gelirli kesimler temel alınmalı, emek odaklı yaklaşıma ağırlık verilmelidir.

Ülkemizde vergi yükü adil değildir. Dolaylı vergilerin payı doğrudan gelir ve servet üzerinden alınan paya göre oldukça yüksektir. Dolaylı vergiler, vergi yükümlüsünün gelirini ve kişisel durumunu genellikle dikkate almayan bir yapıdadır. Ücretli çalışanlar, doğrudan ve peşin yüksek oranda gelir vergisi ödemekte, diğer yandan temel ihtiyaçları için yaptıkları zorunlu tüketim harcamaları nedeniyle dolaylı vergi ödemek durumunda kalmaktadır. Sermaye kesimine tanınan geniş istisna ve muafiyetler, vergi afları emek kesimi için geçerli değildir.

Ücretlerin vergilendirilmesinde mevcut tarife ve oranlar çalışanları mağdur etmektedir. Ücretliler için düzenlenen gelir vergisi tarifesinin ilk basamağı 2002 yılında asgari ücretin 17 katıyken, günümüzde ise 5 katına kadar gerilemiştir. Ücretli çalışanların vergi yükü böylece daha da artmıştır. Geçmiş yıllarda yılın son aylarına kadar ikinci vergi dilimine girmeyen birçok işçi, günümüzde Mart ayında ikinci vergi dilimine girmektedir.

Üç İşçi Konfederasyonu olarak “insan onuruna yaraşır bir yaşam ve adil paylaşım” için bugün itibarıyla temel önceliğimiz vergide adaletin sağlanmasıdır. Bu kapsamdaki güncel taleplerimizi ve önerilerimizi bir kez daha seslendiriyoruz:

- Gelir vergisi tarifesinde 2002 yılı temel alınarak her yıl açıklanan yeniden değerlendirme oranına göre güncellenmesi sağlanmalı ve birinci dilim asgari ücretin 14 katından az olmamalıdır. Diğer dilimler de bu tutar esas alınarak yeniden düzenlenmelidir.
- Ücretlerin, asgari ücret tutarındaki kısmının vergiden muaf tutulması uygulamasına devam edilmeli, ancak asgari ücret istisnası işçilerin kaybına yol açan vergiden indirim değil matrahtan indirim yoluyla olmalıdır.
- Vergi matrahı -eskiden olduğu gibi- ücretli çalışanların lehine farklılaşmalı, ilk vergi basamağı için uygulanacak oran da yüzde 10 olmalıdır. Vergi sistemi, aile yükümlülükleri esas alınarak farklılaştırılmalıdır.

Ergün ATALAY
TÜRK-İŞ Genel Başkanı

Mahmut ARSLAN
HAK-İŞ Genel Başkanı

Arzu ÇERKEZOĞLU
DİSK Genel Başkanı